

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

Hulefai Raşidîn arasındaki efdaliyyet sırası hilafetleri tertibine göredir. Fakat Ebu Bekir ve Ömer (R. Anhuma) in üstünlükleri sahabe ve tabiînin icmai ile sabittir. Din bü-yükleri bunu böyle nakletti, îmam Şafîî'de bunlar-dan biri-dir.

İmam Ebul Hasanil Eşarî (r.a.) buyurdu: Ebu Bekir, sonra Ömer'in diğer ümmet üzerine üstünlüğü kesindir.

İmam Zehebî buyurdu: Hilafeti zamanında memleke tinin saltanat kürsüsünde iken Hz. Ali (r.a.) dan tevatürle sabit oldu ki Ebu Bekir ve Ömer ümmetin en faziletlisidir. Sonra îmam Zehebi der ki, "Bunu Hz. Ali'den seksenden fazla ki

Ş
i rivayet etti. Onlardan bir k

I
sm

I
nı sayd

I
(İsimlerini aç

I
k-lad

I
) Sonra der ki; Allah rafizîleri rezil etsin ne cahil adamlar (Bu tevatürü inkar edenler).

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

Buhari Hz. Ali'den rivayet etti ki; "Peygamberden (s.a.v.) sonra insanların en hayırlısı Ebu Bekir, sonra Ömer, sonra ba

Ş
ka bir adamd
I
r. Oğlu Muhammed ibni Hanife dedi ki; sonra sensin. Hz. Ali (r.a.) "Ancak ben müslümanlardan bir adam
I
m" buyurdu.

Zehebî ve diğer alimler Hz. Ali (r.a.) tan şu rivayeti doğruladılar:

Buyurdu ki, "Dikkat edin bana ulaştı ki bir adam beni Ebu Bekir ve Ömer (R. Anhüma) üzerine üstün tutuyor. Kim beni üstün tutarsa o iftirac
I
d
I
r, iftirac
I
ya verilen ceza ona verilir, (onu döverim).

Bu ve bu gibi haberler ahabtan mütevatir derecesine ulaşmıştır, inkarı mümkün değildir, bundan dolayı İ şia'nın büyüklerinden Abdurrezzak

Ş
öyle der: "Ali kendisi üzerine Ebu Bekir ve Ömer'i üstün tuttuğu için ben-de on

-
lar
I
üstün sayar
I
m, böyle olmasayd
I
asla onlar
I
üstün saymazd
I

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

m. Ali'yi seveyim sonra ona muhalefet edeyim, bana günah olarak bu yeter."

Hz. Osman, Hz. Ali'den üstün olması meselesine gelince, ekser ulema "Şeyhayndan sonra, üstün olan Osmandır, sonra Ali'dir."
Buyur-muşlar. Dört mezhebin müçtehid imamları
n
I
n görü
Ş
ü de budur, İmam
I
Malik'ten ri-vayet edilen Osman'
I
n Ali üzerine üstün say
I
lmas
I
ndaki durak-lamas
I
hakk
I
nda Kad
I
lyaz der ki, imam
I
Malik bu duraklamadan vazgeçip Osman'
I
üstün saym
IŞ
t
I
r, İmam Kurtubi "in
Ş
aallah sahih olan budur." buyurdu
.

İmamı A'zamın sözünden anlaşılan bekleme manası ki "Şeyhaynı üstün saymak, iki damad
I sevmek Ehli
Sünnetin alametlerindendir." (sözünden anla

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

Şİ
lan
Ş
ey.) Bu sözünden anla
Şİ
lan bu fakire göre (İmam
İ
Rabbani'ye göre)
Ş
udur ki; fitneler ve ihtilaflar çoğal
İ
nca, iki damad
İ
n hilafetinde, insan-lar
İ
n i
Ş
lerinde fesad ortaya ç
İ
k
İ
nca, insanlar
İ
n kalblerinde bulan
İ
kl
İ
klar çoğal
İ
nca; İmam
İ
Azam iki damad hakk
İ
nda muhabbet lafz
ını
Ş
u manay
İ
dü
Ş
ündüğü için seçti, o ikisini sevmeyi Ehli Sünnet vel Cemaat
İ
n alameti sayd
İ
. Halbuki Hanefî kitaplar
İ

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

"Halifelerin tertibine göre efdaliyetleri sabit-tir" ibaresiyle dopdoludur.

Hasılı kelim; şeyhaynın üstünlüğü kesindir. Osman'ın derecesi bu ikisinden aşağıdır. Fakat Osman'ın (r.a.) efdaliyyetini inkar edeni kafir say-mamak gerekir. Belki şeyhaynın üstünlüğünü (inkar eden bile kafir de-memeli), belki o ki bidatçıdır ve sapıktır. Zira alimlerin bu hususlarda ihtilafı vardır. (İhtilaf olan yerde kati karar vermek zordur.) Burdaki icma hakkında kıl-ü-kal vardır, (bazıları bir türlü, diğer bazıları başka türlü demiş.)

Bu inkarcı, ziyanda ve hüsranda olan Yezid'in arkadaşıdır. (Hüküm-leri aynıdır). Alimler

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

bunun hakk
a lanet etmekte duraklad
I
lar.

ınd

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'a Hulefai Raşidîn'den dolayı gelen eziyetlendirmeler, torunlar ı tarafından gelen eziyetlendirme gibidir. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu:

"Allah Allah Ashabım hakkında (sakının) onları benden sonra hedef tutmayın (onların aleyhine konu

Ş
may

I
n.) Kim onlar

I
severse beni sevdiği için onları sever, kim onlara bu'z ederse bana bu'z ettiği için onlara bu'z eder. Kim onlara eziyet ederse muhakkak bana eziyet etmi

Ş
tir, bana eziyet eden muhakkak Allah'a eziyet etmi

Ş
tir. Kim Allah ve Resülüne eziyet ederse so

-
rumlu tutulmas

I
(hesaba çekilmesi) umulur."

Allahu Azze ve Celle şöyle buyurdu: “**Allah ve Resulüne eziyet e-denlere Allah, dünya ve ahirette lanet etmi ştir.**”

Ashab arasında vaki olan olaylar, harbler, çekişmelere gelince; bunları güzel bir hamil ile manaland ırmalıdır.

Onlar
I
heva ve

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

I
rkç
I
I
I
k taassubundan uzak tutmak gerekir. Taftazani (Şerhul Akidin Yazar
I
) Hz. Ali'nin sevgisinde çok ileri olmas
I
yla beraber
Ş
öyle dedi: "Ashab aras
I
nda olan olaylar harbler, hilafet hakk
I
nda değildi, belki ictihadda olan bir hata idi. (Şerhul Akaidin üzerine yaz
I
lan) Hayalî isimli Ha
Ş
iyede, "Muaviye ve adamlar
I
, Hz. Ali'nin zaman
I
nda en efdal olduğunu kabul etmeleriyle birlikte onun itaat
I
ndan, bir
Ş
üpheden dolayı
I
Ç
I
kt
I
lar; o
Ş
üphe, "Hz. Osman
,
I
n katillerinden k
I
sas
I
terk edeceği endi
Ş
esi idi."

Kara Kemal Haşiyesinde Hz. Ali'den nakledil di ki, şöyle buyurdu: "Kardeşlerimiz bizim üzerimize azd

I
lar, onlar kafir ve fas
I
k değildir, çünkü onlar
I
n te'villeri vard
I
r."

Şüphesiz ictihad hatası levm ve ta'ndan uzaktır, bu kişiden çirkin muamele kaldırılmıştır.

Ashabın tamamı, Hayrul Beşerin (sallallahu aleyhi ve sellem) sohbe-tine riayetle ancak hayırlı a anmak gerekir. Onlar

I
seven Peygamberi (sallallahu aleyhi ve sellem) sever. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)
Ş
öyle buyurdu "Onlar
I
seven beni sevdiği için onlar
I
sever, onlara bu'z eden bana bu'z ettiği için onlara bu'z eder. Yani Ashab
I
mla alakal
I
mahabbet, benimle alakal
I
mahabbetin ta kendisidir. Ayn
I
Ş
ekilde onlarla alakal
I
bu'z, benimle alakal
I
bu'zun ta kendisidir."

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

Bizim Hz. Ali'nin muhaliflerini de sevmemizden asla bir maksadımız yoktur, belki bize gerekli olan, onlardan dolayı
(sebepler oldukları

İ
savaş

Ş
ları, karga

Ş
al

İ
larından dolayı

İ
) eziyetlenmemiz, üzülmemizdir. Zira sonuçta bu iş

Ş
Resulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) ulaş

Şİ
r. Fakat haklıya haklı

İ
, haks

İ
za haks

İ
z deriz. Hz. Ali (r.a.) haklı

İ
idi, muhalifleri hatada idiler. (İctihad hatası

İ
) Bundan fazlas

İ
fuzulî (söz) olur. Bu meselenin incelenmesi, Hoca Muhammed E

Ş
ref'e yaz

İ
lan mek-tuptadır

İ
r,
(1. Cilt, Sayfa 229, 251. Mektup)
oraya müracaat edilsin.

(1. Cilt, 251. Mektup, Sayfa 229)

Bilki Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabının tamamı azamet sahibi büyük

zat-lard ır. Hepsini tazim ve
hürmetle zikretmek gerekir. Hatîb, Enes (r.a.) 'ten rivayet etti ki: Peygamberimiz (sallallahu
aleyhi ve sellem) §
öyle buyurdu: "Allah beni seçti, benim için ashab seçti, onlar
I
n içinden bana h
I
s
I
m (akrabalar) seçti, ensar seçti. Kim beni onlar içinde muhafaza ederse (hakk
I
ma riayet ederse), Allah o ki
§
iyi korusun, kim bana onlar hususunda eziyet ederse, Allah o ki
§
iye eziyet versin
";

Tabaranî İbni Abbas (radiyellahu anhüma) dan rivayet etti ki Resulullah (sallallahu aleyhi ve
sellem) buyurdu. **"Kim ashabıma söverse onun üzerine Allah'ın, meleklerin, bütün
insanlar ın laneti
olsun.";**

İbni Adiyy, Aişe'den (radiyellahu anhâ) rivayet etti ki; Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) §
öyle buyurdu,
";
Ümmetimin en
§
erlileri as-hab
I
m aleyhine cür'et edenlerdir. (Dil uzatanlard
I
r).

Fakat bimek gerekir ki Hz. Ali'ye muhalif olanlar hatada idi, Hak Hz. Ali tarafında idi. Lakin bu
hata ictihad hatas

I

olunca, bu ki

Ş

i Levmden uzak oldu, sorumluluk ondan kalkt

I

, İmam Amed'den "Mevak

I

f" şarihi naklettiği gibi "Cemel ve siffîn vakalar

I

içtihattan dolayı

I

meydana geldi."

"Temhîd" kitabında Şeyh Ebu Şekur Essâlimi açıkladı ki, Ehli Sünnet vel Cemaat ş
u görü

Ş

e gittiler ki, Muaviye (r.a.) Ashabtan bir taife ile birlikte hata üzere idiler, hatalar

I

ictihadî idi.

"Savaik" kitabında Şeyh ibni Hacer dedi. "Muaviye'nin, Ali ile çekişmesi
içtihattan dolayı

I

idi. Bu itikad

I

Ehli Sünnet itikad

I

sayd

I

.

Ulemanın sözleri "İctihadi hata" olduğu sözüyle doludur, İmam Gazali, Kadî Ebu
Bekr ve diğerleri bunu böyle açıkladılar, İmam Ali'nin muhaliflerini fasıklıkla ve sapıklı
kla vas

I

flamak doğru değildir.

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

Kadı, "Şifa" kitabında der ki, imam Malik (r.a.) "Kim Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 'ın ashabından birisine söverse Ebu Bekir, Ömer, Osman, Muaviye veya Amr ibn As (rad

I
yallahu anhum ecmain), eğer bunlar dalalet üzeredirler, kafirlerdir derse, o ki
Ş
i

öldürülür. Eğer insanlar

I
n sövmeleri gibi bir

Ş
eyle söverse,

Ş
iddetli

Ş
ekilde cezaland

I
r
I
I
I
r.

Hz. Ali'nin muhalifleri, Gulatı Rafizîlerden bazıları'nın dediği gibi kafir değildir. Bazıların dediği gibi fas

I
k değildir. Bu görü

Ş
ü "Mevak

I
f" kitab

I
, ashaptan pek çoğuna nisbet etti. Nas

I
I olmas

I
n ki muhakkak Ai

Ş
e Sıddıka (validemiz) Talha, Zübeyr onlarla birlikte idi. Halbuki Talha ve Zübeyr, Cemel sava
ŞI

nda
öldürülen on üç bin ki
Ş
i aras
I
nda vard
I
: Muaviye (r.a.) daha ortaya ç
I
kmam
IŞ
t
I
. Bunlar
I
fas
I
k, sap
I
k saymak, hiçbir müslüman
I
n cür'et etmiyeceği
Ş
eydir, ancak kalbinde maraz ve bat
I
n
I
nda habaset (pislik) olan müstesnad
I
r.

Bazı alimlerin sözlerinde bulunan Muaviye (r.a.) hakkındaki "Zülüm" sözünün söylenmesinin maksad ı şudur ki;
"Muaviye imam

I
cairdir" yani Ali'nin zaman
I
nda hilafete lay
I
k olmad
I
ğ
I

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

d
I
r. Yoksa sonuçta zulme ve fıska götüren zulüm manas
I
nda değildir. "Hatada idiler" sözü üzerine ziyade etmek caiz değildir. Nas
I
I caiz olsun ki; Hz. Muaviye Allah'
I
n ve kullar
I
n hakk
I
nda adil bir îmam idi; "Savaik" kitab
I
nda böyledir.

Eğer Yezid hakkında böyle söylense, ona cevaz vardır, Muaviye (r.a.) hakkında
"Hata" dan ba
Ş
ka
Ş
ey söylenmesi çirkindir
.

Halbuki sağlam isnadlarla rivayet edilen hadisi şeriflerde, Peygam-berimiz (sallallahu aleyhi
ve sellem) Muaviye (r.a.) için dua etti, "
Allah
,
I
m ona yaz
I
ve hesab
I
öğret, onu azabtan koru."

Başka bir duasında, "Allah'ım onu (Muaviye'yi) hidayete ulaşan ve hidayet edici
eyle." Peygamberimizin (s.a.v.) duas

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

I
makbuldür.

Geride geçen kısımda İmamı Malik, Muaviye'ye sövmeyi büyük günah kabul etmiş ve öldüröl
mesine fetva vermi

Ş
ti. Ona
sö
venleri Ebu Bekir, Ömer ve Osman'a yap

I
lan hakaretler gibi görmü

Ş
tür

.

Ey kardeş bilki Muaviye bu olaylarda tek başına değildi. Tahminen ashabı kiram'ın yarısı ona
ortak idi. Eğer Ali ile sava

Ş
anlar kafir ve fas

I
k ol-salar dinin yaras

I
ndan itimat kalkar. (O din ki onlar

I
n tebliği ile bize ula

Ş
t

I
) . Buna ancak z

I
nd

I
k olan izin verir ki bunun maksad

I
da dini iptaldir.

Ey kardeş bu fitnenin çıkmasına sebep, Osman'ın (r.a.) öldürölmesi ve kısas yapılmasını

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

istemekti. Talha ve Zübeyr Medine'den k

I

sas

I

n gecikmesi sebebiyle ç

I

kt

I

lar. Bu i

Ş

te onlara Ai

Ş

e-i Sıddîka uygunluk göster di ve Cemel Vakas

I

meydana geldi. Bu Cemel vakas

I

nda onüçbin sahabe

öldürüldü. (Allah hepsinden raz

I

olsun). Ayn

I

sava

Ş

ta Talha ve Zübeyr'de

öldürüldü. Bu ikisi cennetle müjde-lenen on ki

Ş

idendir. Bu sava

Ş

tan sonra Muaviye

Şam'dan ç

I

kt

I,

onlara kat

I

ld

I

. Bu defa Sıffîn harbi meydana geldi.

İmamı Gazali bu muhaberebelerin hilafet için olmadığını açıkladı. Belki Hz. Ali'nin hilafetinin evvelinde meydana gelen k
sas hükmünün ifa edilme-siydi. İbni Hacer (r. Aleyh) bu sözü Ehli Sünnet itikad

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

I
ndan sayd

I
.

Hanefî fakihlerinin büyüklerinden olan Şeyh Ebu Şekûr Essalîmi şöyle dedi: Muaviye'nin Ali ile
çeki şmesi hilafet işinde idi.

Zira Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Muaviye (r.a.)'ye

Ş
öyle buyurmu

Ş
tur, "İnsanlara melik olursan, onlara yumu

Ş
ak davran" Bu sözden dolayı

I
Muaviye'nin hilafete arzusu ortaya ç

I
km

IŞ
t

I
. Fakat o hatada idi. Ali (r.a.) hakl

I
idi. Zira o vakit, Ali'nin hilafet vakti idi.

Bu iki söz arasını şöyle birleştirebiliriz, ihtilafın sebebi evvela kıyasın geri kalması idi. Sonra
hilafete geçmek arzusu i

Ş
e kar

IŞ
t

I
. Bu iki durumda da ictihad eden eğer hatada ise sevaptan tek derece al

I
r. Eğer isabet ederse iki derece, belki on derece al

I
r.

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

Ey evlat Ashab arasındaki bu kargaşalıklarda en sağlam yol olaylar hakkında susmakta, bunları n kavgalar

I
ndan uzak durmakt

I
r.

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), "Ashabım arasında olan olaylardan uzak durun."

Yine buyurdu ki, "Ashabım zikredilince kendinizi tutun."

Yine buyurdu, "Allah, Allah Ashabımı hedef tutmayın." Yani Asha-bım hakkında Allah'tan korkun sakının, Levh ve taan oklar

I
n
I
za onlar
I
hedef yapmay
I
n.

İmam Şafî (rahmetullahi aleyh) buyurdu; aynı şekilde bu söz Ömer ibni Abdul Aziz'den nakledildi: Şu (harbler, karga şalıklar)
bir kan idi, Allah bizim ellerimizi on-dan temizledi bizde lisanlar

I
m
I
z
I
ondan temizleyelim. Bu sözden anla
Şı
ld
I
ki, lisana da onlar

Hulefa-i Raşidinin Efdaliyyet Dereceleri

Yazar Ali Kara

Salı, 16 Eylül 2008 11:06 - Son Güncelleme Salı, 16 Eylül 2008 12:26

I
n hatas
I
n
I
konu
Ş
mamak gerekir
.